

PDF Compressor Free Version

Энэсэмел

Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

○ Нам улууһун хаһыата ○

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

2010 с.
Бэс ыйын

23

күнэ
Сэрэдэ
№71
(10361)

1996, 2005, 2009 сылларга республика басты хаһыата

Ыһыабынан эбэрдэ!

КҮНДУ БИИР ДОЙДУЛААХТАРЫМ, НАМ УЛУУҮН ҮТҮК-МААНЫ КЫРДЫАБАСТАРА!

Энигини Улуу Кыайы 65 сылыгар анаммыт Улуу тунах ыһыах күннэрэ үүммүттэринэн ис сүрэхпиттэн эбэрдэлибин!

65 сыл анараа өттүгэр биһиги норуоппут Кыайы өрөгөйүн билбитэ, онно анаан ыһыах ыспыта. Онтон ыла биһиги эйэлээх олоххо үктэммиттэ, саҥа олоҕу саҥалаабыһпыт. Бүгүн биһиги Улуу Кыайы туһугар анаммыт ыһыахтарга сэрри толоонугар охтубут дьоммутун кэриэстибит, кинилэр ааттарын үйэтитибит.

Баҕарабын эһиэхэ, биер дойдулаахтарбар, чөл чэгиэн буолууну, уйгуну-бийаны. Ыһыабынан күндү дороттор!

Саха республикатын народнай депутата
Николай РУМЯНЦЕВ

КЫАЙЫНЫ УРУЙДААН

Ааспыт өрбүллэргэ Ленский нэһилиэк дьон-сэргэтэ саамай сайыны көрсө ыһыах ыста. Киин паарка сэргэхсийбит, сааскы хобдох көстүүтэ суох буолбут. Бырааһыннык болдьоммут чааһыттан, өрүү да буоларын курдук, хойугаан саҕаланна.

Быйылгы ыһыах Улуу Кыайы 65 уонна Учутал сылларыгар анаан. Стадионга 4 эпизодтаах «Кыайыны уһансыбыттарга Уруй, Учуталларга Айхал!» театризованнай туруорууну көрдүбүт. Манна улуустаагы сынһалааг киин үлэһиттэрин тэнэ, оскуола үөрэнээччилэрэ, учуталлар, оҕо саадтара, биердиилээн тэрилтэ дьон, ыччат көхтөөхтүк кытыһа. Сэрри алдьархайа, норуот долгуйуута, эйэлээх олоххо эрэл, буйуттары кэтэһии, күөстээх үлэ, Кыайы үөрүүтэ, өрөгөйө толору арылыһа. Ону көрөөччүлэр саҥа аллайыһыла, ыгыстарын тыаһа бигэргэттэ.

Холобура, фашистар аатырбыт кэлээскэлээх матаскылыларынан былаахтарын күөрэччи тутан, толору сөбүлээн айантанан кимэн кириэн истэхтэринэ, биһиэнэрэ, сэбиэскэй буйуттар, харса суох ытыһааһа, өстөөхтөрүн охтортообуттарыгар, көрөөччүлэр үөрэн «Ураа!» хаһыанан көрүстүлэр. Онон, кыра туорааһыннары, итэбэстэри аахсыбатахха, театризованнай туруоруу сыалын-соругун ситтэ. Манна 150-ча киһи кытыбыт, режиссер — Петр Абрамов. Музыкальнай оформление — Сергей Акимбетов, ырыалары Нелли Новгородова онордо, үнүкүүлэри М. Шамаева, Н. Филиппова туруордулар, звукорежиссер — Роман Попов, көстүүмнэри Яна Ядреева тиктэ, сценарийы А. Малгина, Н. Петрова суруйдулар.

Күн иккис агарыгар, Ыһыах үөрүүтүгэр, утуу-субуу ырыалаах-тойуктаах түһүлгэ дьонусэргэни түмтэ. Ол курдук И.Е. Винокуров аатынан

Намнааҕы педагогическай колледж коллективин күүһүнэн эбэрдэ концерт ыйрыгидэ. Оҕо түһүлгэтигэр «оҕо саас чуудаарда», кыра саастаах кыргыттар ортолоругар «Кытаһына Куону» таллылар. Бу тэрээһиннэри Түөлбэ оҕо эйгэтин киһинэ кыайа-хото тутта. Үөрэх үлэһиттэрэ Учутал сылын уруйдаан улахан концерт көрдөрдүлэр. Маны тэнэ араас күрэхтэр, конкурстар ытыһылыһылар. «Кытаһына Куо» аатын Намнааҕы 1 N-дээх орто оскуола үөрэнээччитэ Света Пестерова ылла. «Уһун суһоох» күрэххэ оҕолорго Яна Москвитина (11 тутум, 3 тарбах), ыччаттарга Света Колосова (12,3), улахан дьонго Екатерина Андреева (8,2) долгунулар уһун суһоохтаахтарынан ааттаннылар.

«Саха таһаһа» көрүүгэ норуот маастардарын ортотугар М.И. Чеснокова бастаата. «Түһүлгэлээх этээччи» аат В.Н. Сивцеваҕа анаан, дэгэрэн ырыаҕа А.И. Ефимова тэннээһин булбата. Ырыа-тойук оройуттан тутулуубут эбит буоллаҕына, аты-кутуу хайысхата мөлтөх, арааһа аҕыйах. Кымыстан, быырпахтан, этгэн маттыбыт диэччилэр аҕыйаҕа суохтар, сыана ыараханан да бэлиттэччилэр бааллар. Хонтуруоллуур, көрөр-истэр тэрилтэ ирдэбилэ наһаа кытаанаһынан буолуо, ас-үөл атыгыта-кутууга дэлэччи, ыһа-тоҕо барбата.

Дьон болдомтотун түмэ тардыбыт биер улахан түһүлгэнэн «Электра» маҕаһынын 100 тыһ. солк. суумалаах сүүйүүлээх сертификаттан лотерея тэннээһинэ буолла. Үс бириис оонньонно. ЖЖК телевизор 1681 нүөмэрдээх биллээккэ сөп түбэстэ — хаһаайына П.С. Эверстова. Иккис бириис сувениры 1842 (хаһаайына биллэ илик) биллэт ылла. Оттон сертификаттаах дьон бары, эрэл кымын саан, баҕа санаа ымыыта оҕостубут 100 тыһ. солкубайы 0135 нүөмөр сүүйдэ хаһаайына, билингитэ, биллэбэт.

Бу курдук быйылгы үбүлүйдээх ыһыахпыт саҥа ааттары, сонун хардыылары көрдөрөн ыйрыгидан ааста. Ол эрэри, ыһыахха сүлдьыбит дьон «ыйрыгидан» дьон тылга сөбүлэһэллэрэ дуу...

Л. УВАРОВСКАЯ

Хайдах олоҕубут, ыаллар?

Оҕо көмүскэлигэр — ыһыах!

Көбөкөн оскуолатын директора Н.И. Романова, дьааһыла-саад сэбиэдиссэйэ Н.Е. Потапова-Габьшева уонна төрөппүттэр көбүлээһиннэринэн, бэс ыйын саҕалананыта оҕо ыһыаҕа ытыһыһа.

Манна үөрэнээччилэр түһүлгэнэн түһэн, олохторун сиэдэрэйдик симээн, кииргэтэн күрэхтэстилэр. Ырыаҕа-тойукка, оһуохайга, сахалыы танаска, уһун суһоохтаах кэрэ кыргыттар ортолоругар бастыгы таллылар. Кыайылаахтар сэмэй бэлэтинэн бэлиттэннилэр. Оттон эдэр бөҕөстөр халбас харата хапсаҕайга, уһун тыһынаахтар сүүрүүгэ, бөҕө-таҕа систээхтэр, күүстээх илиилээхтэр мас тардыһан илин-кэлин түһүстүлэр. Манна кыайыттар мэтээлинэн наһарадаланнылар.

Оҕолору уруйдаан күн-дьыл, да үөрэн-көтөн туран биэрдэ

СҮӨҮЛЭРИ ӨРҮҮҮҮН ДАА...

Тараҕана уута «наһаалаан» былырынын күһүн сылгы бөҕө ууга былдьаммытын туһунан хаһыатынан иһитиннэрэн турабыт. Быйыл саас сир ууга наһаа киирэн, былырынын кураанна бааһыналарбыт, мэчирэннэр ууга бардылар. Ааспыт сылга Фрунзе учаастагар Харыйалаахтаагы кооператив сайылыгынын сирэ ууга былдьаанна. Фрунзе бөһүөлөгэ эргичи уу, онон сүөһүлэрэ мэччийэр сирдэрэ суох буолан, олохтоохтор сонньуйаллар. Маныаха Мөлдөгөй аартыгынан турба быраҕан даамба онорбуттарын, турбатын ороон ылан, хастаран уутун ытан баран, окко киириэх иннинэ суол онорор сөптөөх этэ. Фрунзена ууну түһэрүкүлэни түргэтэтэр наада. Очотугар Кутаакы, Соҕотох Бэс, Хонгор Биз, Уһун Боруу, Дьалтык, Улахан Кэрэнгэстээх ходуналарынан ууга түһэн мэччирэн тахсыа этэ. Чап учаастагар уу кыра, кураан буоллаҕына, бэйэтэ да тардыан сөп.

Үөһэ сискэ Мадьян үрөһүнэн уу күүскэ кутар буолан, Тараҕана хоту өттө Сылгы Бастаах, Лөкөчө, Аранса, Укэчи фермаларынан ууга эбиллэ турар. Бу уу, дьининэн, хотунан барыахтааһын кыайан барбат. Быйыл саас Улахан Күөгэлтэн саҕаланан урукку совхоз директора А.И. Васильев хоруутунан түһэрүкү сүбэлэспиттэрэ. Ол кыһан баран, уу тоҕо эрэ барбат. Маны мелиоратордар үчүгөйдик үөрэтэн көрөллөрө уолдыаста. Харыйалаахтар быйыл мэччирэннэрэ ууга сытар буолан, саас кытылга киирэн хас да сүөһү былдьаанна. Барыта 30-ча ынах суорууа суолланна дьон ааҕаллар.

Лаврентий ЖИРКОВ, Көбөкөн

«ЫЙЫТ — ХОРУЙДУБУТ»

Тел. 41-3-32, 41-4-96

Е.И. Яковлева, Үөдэй:

— Учут туттарааччылар дизентерияны утары вакцинабытын бэйэбит атыһылаһан (500 солк.) аралан баран, олохтоох балыһаһа уксул туруортарыбыт 200 солк. харчылаах буолан соһутта. Быраастан ыйыттыбыт, үөһэттэн бирикээс кэлбитэ дьон буолбута. Бэйэбит атыһылаһан аҕалыт вакцинабытын харчыга уксуоллуктара төһө сөптөөбүтү? Бу иннинэ өнө босхо этэ. Онон туюх төрөттөн төлөбүрдээх буолла?

Улуус кылаабынай бырааһа Л.А. Слепцов:

— Дизентерияны утары вакцинация проф. прививкалар национальнай халандаардарыгар киирбэт. Онон СР нэһилиэнньэбэ босхо медицинскэй көмө государственной программатын испийһэгэр суох. «Шигеллавак» вакцины үүт туттарааччы бэйэтэ атыһылаһар буолан, гос. гарантия 2,3 пуунунан: өнө босхо медицинскэй көрүү испийһэгэр киирэр эрэ буоллаҕына, пациены көрүү, прививка төлөбүрү суох оҕоһуллар. Намнаагы киин балыһаҕа төлөбүрдээх өнө 2008 с. ыам ыйын 28 күнүгэр бигэргэммит «Төлөбүрдээх өнө уонна киирбит харчыны тырыры» балаһыаньатынан ытыһылар. Ол курдук: категорията суох быраас — 65, 67 солк., иккис категориялаах быраас — 94,87 солк., маннайгы категориялаах быраас — 137 солк., үрдүк категориялаах быраас — 197, 7 солк., прививка — 51, 20 солк. Маны таһынан пациент салфеткатын, перчаткатын, шпричин бэйэтэ атыһылаһар. Онон Е.И. Яковлева ыйытытыгыгар, Үөдөйдээҕи участкавай балыһа бу төлөбүрдээх өнө программатынан вакциныны онорбут.

Бэлиттэн эттэххэ, Нам улууһун хас биридди участкавай балыһаларыгар, поликлиникаҕа СР 2010 с. территориальной программанын нэһилиэнньэни босхо медицинскэй көмөнөн хааччыйар туһунан информациялар бааллар. Маны тэнэ булгуччулаах медицинскэй страховка ситимигэр үлэлиир медицинскэй тэрилтэлэр эмтэрин базовай переченнэрэ эмиз ыйыллар. Онон улуус хас биридди олохтооҕо бу информацияттан элбэти билээн сөп, эбэтэр 42-3-32 нүөмэргэ эрийэн интэриэһиргиир ыйытыгытыгар хоруй ылыан сөп.

Бэлэмнэтэ Л. УВАРОВСКАЯ

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Э сизли» хаһыакка сибээс делениеларынан, общественной сурутааччыларынан 2010 сыл иккис а арыгар сурутуу ытыһылар.

2010 сыл иккис агарыгар сурутуу 6 ыйга — 300 солк., 3 ыйга — 150 солк., 1 ыйга — 50 солк. Хаһыат индексэтэ — 54889, нэдиэлэбэ иккитэ тахсар.

СУРУТУУ - 2010

Улуус мунһаһын сессиятыгар

ТУОХ БИГЭРГЭННЭ?

ах уонна төрөппүт көрүүтэ-иститтэ суох хаалбыт оҕолорго аһа а төлөбүргэ 95000 солк. көрүлүннэ.

«Нам улууһа» МТ иэстэрин бэлиэтиир кинигэтигэр уларыйы, көннөрүү киллэрии туһунан иккис боппуруос балай да өр кэм буолла уонна элбэх этиилэри эрэйдэ. 2007 сыллаахха КБСР «Якутия» тэрилтэ уларыйарынан сэттиннэ «Иэһи-күүһү согуу» туһунан депутаттар 2-с быһаарыы таһаарыттар. Үп министрствотын 2010 сыл кулун тутардаагы суругар олоһуран, иэһи-күүһү онугар хаалларарга дьон дьаһал бырайыага таһыста.

Сүрүн биричиинэнэн, тэрилтэ уларыйарын туһунан эппиттир докумуоннара суоҕа буолар. Ол курдук, улуус чааһынай дьэни тутууга кредиттээһининэн КБСР «Якутия» дьон тэрилтэбэ 1 111 496,94 солкуобай иэс оннунан хаалла. Санаттахха, бу хайысханы «Дьулуур» тутуу фонда үлэлэтэр. Салайааччы В.В. Кутуков биердиилээн чааһынай дьон дьэ туттабыт дьон иэс ылан баран төнүннөрбөт түгэннэрэ бааларын, онуоха суут нө үө гүс дьыала быһаарылыларын этиннэ.

Депутаттар бу боппуруос инни-кигин өссө да үөрэттиллэн туспа быһаарылынан сөптөөбүн бэлиэтээтилэр.

Бүтэһик боппуруоһунан Попов уонна Решетников уулуссалар олохтоохторуттан киирбит сурук тула буолла. 37 киһи илии баттаһынына сурук улуус баһылыгар А.И. Ильи э, село баһылыгар П.М. Поповка аадырыстаммыт. Сурук сыллата уулуссалар икки ардыларынан уу түһэн биер баар суох ипподроммутун ууга ытан эрбэт дьон ис хоһоонноох.

Мунһаахха село баһылыга П.М. Попов кытыгыны ылла. Ууну ыгытыга селөҕа анал программа ылынан үлэ барарын иһитиннэрдэ. Үлэ барар эрэри, үлэ хаачыстыбата мөлтөбүн депуаттар этиннилэр. Салгыы ипподром территориятын тула элбэх этии киирдэ. Чааһынай бас билигэ бирии, ипподрому сөргүтүү, са а поликлиника туттуларынан сибээстээн вертолет түһэр площадкатын о оруу — бу этиилэри салгыы кэм, ирдэбил көрдөрөн иһиэ.

М.САВВИНОВА

Бэс ыйын 18 күнүгэр улуус депутаттарын сэбиэтин уочараттаах 24-с мунһаҕа буолла. 6 боппуруос көрүлүөхтээбиттэн, 3 боппуруоһу прокуратура кэксэ биричиинэнэн тохтоппут. Онон депутаттар кэлэр сессияга киириэ дьон куоластаан бигэргэттилэр.

Бастагы иһитиннэриини баһылыгы экономика эйгэтигэр солбуйааччы Л.Н. Петрова о ордо. «Нам улууһа» МТ 2010 сыллаагы үбүгэр кэксэ уларыйылар уонна тастан, нэһиликтэртэн эбии дохуот дотация, субсидия, субвенция быһыытынан киирбитин салааларын чопчу ыйан туран иһитиннэрдэ. Бастагы боппуруос сүрүннээн бигэргэннэ. Ол курдук, үп тыгырыллытыгыгар улахан сыһыпаралары көрөр эбит буоллаҕа, улуус үрдүнэн нэһиликтэргэ көрүлүлэр үбү тэ нээн биэрэргэ, МТ баайын-дуолун страховкалыырга, хааччыыны ө өтүгэр о.да уопсайа 38 192 000 солк. республикаттан көрүлүннэ. Ман-нык ис хоһоонноох көрүлүлэр 13 930 100 солк. субсидия нэһиликтэринэн тыбырылыла.

Оройуон, нэһилиэк социальнай-экономическэй хайысхатыгар Хатырык нэһилиэгиттэн суруллубут басты ыччат граныгар республикаттан 870 000 солк. кэлиэхтээх. Маны таһынан, үөрэх управлениетыгар тулаай-

Кэрэ айгэтигэр

САХА ЦИРКЭТИТТЭН АЛҮҮСҮҮС

Саха циркэтэ тэрийэр, номно үгэскэ кубулуйбут, республика-таабы «Мамонтенок» циркэ фестивала быһыл 11-с төгүлүн быты-лынна.

Бэс ыйын 1-2 кк. Дьокуускайга араас улуустартан 19 циркэ студиата түмүстэ. Фестиваль кавалькадаттан сааланна. Орджоникидзе болуоссатыттан Саха циркэтигэр диэри сэлэлээн хаамтыбыт. Күрэх-пит күн иккис агарыгар сааламмыта. Быйыл студиялар бары кэриэ-тэ жонглирование бэлэмнээн кэлбиттэр, онон сүрүн болгомто бу жанрга уурулунна. Биһиги, «Улыбка» студия, сыл устата бэлэм-

нэммишпитин төрдүс нүөмэринэн кириэн көрдөрдүбүт. Түмүгэр оҕолорбут бары гала-кэниэргэ талылыннар уонна сертификаттаах, дипломнаах кэлбиттэр. Ол курдук 7 саастаах Замятина Юлия иккис степеннээх диплом тутта, оттон 6-лаах Петрова Анжелика, 4-тээх Тусакова Айна «Саамай эдэр кыттааччы» номинациянан анал бириискэ тигистилэр. Онон үөрүүбүт-көтүүбүт үгүс.

Бу бүтүн республика бастыггарын түмэр фестиваль ис хоһооно, суолтата олус киэн. Үүнэн ээр көлүнэ эт-хаан, өй-санаа өтүнөн сайдылаах, чөбдүк туруктаах буоларын ситиһэр инниттэн, сылы быһа дьаныһан дьарыктанабыт. Онуоха детсад сэбиэдис-сэйэ Фатима Тимофеевна, коллективка, төрөпүттэргэ махтал-бын тиэрдэбит. Кинилэр тус өйбүллэринэн, болгомторунан сыл-га хаста да араас ис хоһоонноох күрэхтэһиллэргэ, конкурстарга ситиһилээхтик кыттабыт. Онон «Мамонтенок-2010» фестивалга кыайылаах-хотуулаах кэлибитигэр кинилэр өгөлөрө улахан.

Үүнэн ээр көлүнэ сайдытыгар тустаах тэрилтэлэр, пред-принимателлэр көмөлөрө сүдү суолталаах. Ол сиринэн биһиги «Кодак», «Универмаг», «Светлана» маҕаһыннар, А. Шестаков аатынан сынналан киин директора В.В. Колпашикованы, «Лена-газ» Намнаабы дирекциятын, иистэннэн Т.Д. Новгородованы, Нам 2-с Н-дээх орто оскуола директора Н.П. Никонованы, үлэ учуутала И.И. Сивцевы бастыг дьоммутунан ааттыбыт, көрдөһүүбүтүн быһа гыммакка ылыналларын иһин истинник саныбыт, баһыбы тыл-ларын этэбит. Кинилэри сэргэ өрүү өйүүр, көмөлөһөр дьоммуту-гар-сэргэбитигэр махтанабыт.

М.А. УВАРОВСКАЯ, «Улыбка» циркэ студиятын салайааччыта, «Кустук» оҕо саада

Профсоюзтар олохторуттан

КЫҤАЛҔА УЛАРЫЙБАТ — ХАМНАС, КӨМҮСКЭЛ КЭМЧИ

Бэс ыйын 11 күнүгэр Дьокуускайга хореографическай училище саалатыгар культура үлэиттэрин профсоюзун ХХII-с республикатаабы конференцияларыгар биһиги улуустан делегат быһы-тынан улуском председателэ Р.Н. Горохова уонна мин буолан кыт-тыбыны ылыбыт.

Бизс сыллаах үлэ отчуотун реском председателэ Д.И. Николаев ту-руорда.

Бу кэннэ да-кылааты дьү-үллэһи-гэ тыл эппит деле-гаттар (ол иһигэр мин) бары кэриэ-тэ культура үлэ-ниттэрин хамна-стара кыратыгар, үлэлиир усулоу-буяа мөлтөбөр,

социальной өтүнөн көмүскэл атын салаа үлэиттэригэр ыраабы-нан тийибэтин бэлиэтээтилэр. Билигин дойдунан духубунай, сир-майгы өтүнөн айгырааһын биллэрдик диригиир кэмигэр бу хайысхаҕа үлэлиир дьонно былаас, общество өттүтүн болгомто ситэри ууруллубата киһини дыксиннэрэр. Тыл этээччилэр чопчу холобурдарынан культура эйгэтигэр дьовурдаах, кэскиллээх уонна эрчимнээх үлэиттэр атын үлэбэ бара туралларын, ол түмүгэр эдэр специалисттар олохсуйбаттарын, биир-икки сыл үлэлээт, ырынакка атыһытынан барары ордоллорун сонньуйа кэпсээтилэр.

Төһө даҕаны үлэлииргэ усулуобуйа ыараабытын иннигэр куль-тура үлэиттэрэ кыахтара тийээлэринэн дьон духубунай өтүнөн сайдалларыгар, сыннаалаҕы көдүүстээхтик атааралларыгар бары кыһамныларын уураллар эбит. Ханна баҕарар буоларын курдук урут даҕаны, билигин даҕаны бу эйгэни дьахтар аймах баһылаабыта өтө көстөр. Инникитин хайдах суолунан уонна ньымаларынан куль-тура үлэтин саҕа таһымга таһаарыахха сөбүгэр энин эгэлгэ этил-лэр киридилэр. Онон реском сана талыллыбыт састаабыгар үлэли-иргэ чопчу соруқтар турдулар. Республика культураҕа профсоюз-ун баһылыгынан Д.И. Николаев хаттаан талылына. Оттон биһиги улууспуттан делегат Р.Н. Горохова Москваҕа культура үлэиттэ-рин сьенигэр барар чиескэ тигистэ.

В. КАСЬЯНОВ

«Күн киһитэ көмүскэ, айыы киһитэ аһыныгас»

ДОБОРДУУСЫҤЫАН УОСТУБАТЫН

Бу соторутаабыта алааска сылгыларбын көрө УАЗ массынаалаах дьону кытта тахсыһа сыртыт-тым. Баатаҕайдыр суолга арай тиһиликтээх трак-тор суолун көрөн, аргыстарыттан ким сылды-бытын ыйыталаспыһар, баатаҕайдар кириэ сыл-дыбыттарын эппиттэрэ. Суол-иис куһаҕан, уу да, бадараан, кыра кыһалҕа киһи сылдыбыт суола. Мин арааһа кыһалҕаттан кириэстэрэ, өрүскэ ки-ирэн солярка дуу, таһаҕас дуу аҕалтарын ылбыт-тара булуо дии санаабытым. Онтум баара, II Хо-мустаах оскуолатыгар, коллегалара Баатаҕай орто оскуолатын үлэиттэрин гуманитарнай көмөлөрүн киллэрэ сылдыбыттар эбит. Саха омок былыр-былыргыттан билингэ диэри «Күн киһитэ көмүскэ, айыы киһитэ аһыныгас» диэн этэр эти-илэрин көстүүтэ диибин.

Нам улуунун II Хомустаах нэһилиэгэр 793 киһи олорор. 960 сүөһү, 915 сылгы сүөһүнү ит-тэн уонна оҕуруот дьарыктаах. Быйылгы халаан ууга ааспыт үйэбэ кэлбэтэх улахан уу кэлэн бар-да. Ол курдук, кырдыҕастарыт эппит мотуок уу кэлбитигэр ылбатах сирдэрин, быйылгы ууга сир ордубата. Элбэх дьэни кырыһыһагыгар диэри уу ылла. Барыта 146 дьэи уонна социальная объек-тар барыта, дьон дьыһэлэрэ-уоттара, маллара-сал-лара, булуустаабыт эттэрэ, муустара, докумуо-нара, өйдөбүннүк хаартыскалара, үчүгэй кини-гэлэрэ барытыттан хараастыы улахан. Элбэх телевизор, холодильник, о.д.а. электроприбордар алдьаннылар.

Кыһалҕатын онорон, нэһилиэкпитигэр сүөһү, сылгы мэччийэр Бээди, Төбүрөөн, Баалы, Уула-ах, Элэһин диэн улахан алаастар барыта ууга ба-

Интернектэ республика «Роспотребнадзор» управ-лениета Москватаабы управ-ления Москватаабы гиги-енэ уонна эпидемиология Киинин чинчийилэригэр олохсуйан, «ZERPER» эргиз-мааркалаах бордуюксуйа санитарнай-гигиеническэй ирдэбиллэргэ эппиттэрэ-тинэн, итинник иһити рес-публикаҕа атылыгыры тохторго диэн быһаары-та тарҕаммыта. Ол эрэн «ZERPER» компания пред-ставительствота биллэр-битин бу дьиннээх бордо-уксуйаҕа сыһыана суох бу-олан таҕыста. Тоҕо манньк балаһыанһа үөскээтэй?

Москваҕаҕа гигиенэ уонна эпидемиология Киинэ б.д. ыам ыйыгар «ZERPER» иһитин бэрэ-биэркэлээбитин түмүгэр кэккэ химическэй элементтэр, ол кур-дук марганец — 5,6-тан 292,5, никель — 1,7-тэн 2,1, титан — 5,4-тэн 287,5 төгүл нурматтан аһара туттуллубуттара билли-бит. Бу түмүгэр укесунай кисло-та 4%-наах суурадаһынын кыт-та иһит эркиннэрэ сыстыбыттар-ыгар убаҕас өнө харана дьүһүнгэ кубулуйбут. Манты-кайыҥ киһи доруобуйатыгар олус кутталлаах концентрация-нан аабыллар.

Дьийибэтэ диэн ити бэрэбиэр-

«01» сэрэтэр

ОЛОРОР ДЬИЭЛЭРБИТИН ХАРЫСТЫАХХА!

Быйыл сааскы халаан ууга хаһаангытааҕар да балысханньк кэ-лэн Үөдэйгэ, Партизанга, Хамаҕаттаҕа, Намга, Графка, Аппааныга, Хатаһка элбэх дьон олодор дьыһэтэ ууга барда. Бу уу кэнигиттэн дьон барыта олодор дьыһэлэрин, сарайдарын, гаражтарын, олбуордарын өрөмүөннэрэр. Өрөмүөн бириэмэтигэр электроинструменттары тут-таллар уонна бөҕү уматаһын барар. Онон баһаартан сэрэхтээх бу-ларгытын умнуман. Баһар таһар сүрүн биричиһилэрэ:

- уоту сэрэбэ суох туттууттан уонна табахтаһынтан;
- электричество ситимиттэн уонна электроприбордартан;
- оһоҕу оттууга ыраабылалары тутуспат буолууттан;
- оҕолор уотунан оонньоонуннарыттан.

Төһө да дьон олодор сиригэр профилактическай миэрэлэр ытыллалларын үрдүнэн, баһаардар таһа тураллар. Баһаардар баһыйар үгүс өтгө дьон олодор сиригэр тахсаллар. Сүннүһүн су-дургу ыраабылалары тутуспат буолууттан.

Онон:

- кыра саастаах оҕолору дьыһэтигэр көрүүтэ суох хааллары-ман;
- дьыһэтигэр таһаргытыгар электроприбордары, телеviso-ры, компьютеры, электролаампаны, гаас плитатын арааргытын умнуман;
- табахтыр дьонно сэрэхтээх буолун, оронго сытан эрэн табахтаман;
- дьыһэтигэр электропроводкалар, розеткалар, выключател-лэр туруктары көрө сылдыһы.

Бу судургу ыраабылалары тутуһан олодор дьыһэлэритигэр ба-һаары таһаарымыһын.

Баһаарынай сулууска инструктордара дьыһэлэри кэрийэн бэрэ-биэркэлииллэр, инструктаж биэрэхтэрэ, сүбэлээхтэрэ.

Намнаабы баһаарынай сулууска этэрээтэ

ран олодоллор, кыра алаастары этэ да барыллы-бат. Чуоһур диэн алааһы сүөһү, сылгы баайар аналлаах күрүөлэммит алааспыт, хара тыатыгар диэри уу. Ол содулулар элбэх сүөһү, сылгы ууга былдьанна: 89 сүөһү, 70 сылгы, 5 сибиинньэ, 55 куурусса.

Биһиги, Нам уонна Уус-Алдан, атын да улуу-стары кытта, күн-дьыл туругуттан, от-мас үүммө-тэвинэ, үйэлэр тухары хардарыта көмөлөсүһэн кэллибит. Быйылгы иэдээммитигэр правитель-ство, тэрилтэлэр көмөлөрө улахан. Ыраах Чурап-чы улуунун Мунгадуйгар олодор Нам кыргыт-тара оскуола коллективыгар гуманитарнай көмө ыһыһытара кытта туоһулуур. Урут сэбиэскэй кэмгэ оройуоннарбыт, совхозтарбыт куоталаһар, шефтэһэр этилэр. Билигин ол суох. Арай II Хо-мустаах, Баатаҕай оскуолаларын коллективтара хардарыта добордуу сыһыаннарын тутуһууна сылдыар оскуолалар буолаллар. Сыл ахсын хар-дарыта сылдыһан ыалдыт таһан, күрэхтэһэн, уопут атаһтан уонна биригэ сынныһан үгэстэ-эхтэр.

Баатаҕай орто оскуолатын коллектива гумани-тарнай көмө быһытынан ас-танас 73 көрүнүн, барыта 311 устууканы ыһыһыт. Ол курдук, 8 куул бурдук, 15 куул хортуоппуй, 1 куул сахар, суор-бан, таннар танас араас көрүнүн, маны таһынан уу харчынан 25.500 солк. ыһыһыттар. Кинилэр истин сыһыаннара кыһалҕалаах дьонно үтүө са-наанан көмөлөрө кими баҕарар үөрдөр. Дорор-атас диэн кимэ кыһалҕалаах, ыарахан кэмнэргэ бил-лэр дииллэрэ кырдык.

II Хомустаах оскуолатын коллектива Баата-ҕай орто оскуолатын үлэиттэригэр барҕа махтал-ларын ыһталлар. Кэлин иһэр саха омок уйгулаах ыһахтарынан эбэрдэлиир, чэгийн-чэбдик буолу-уну, үлэтигэр, олоххутугар ситиһинни, или ба-ҕарар.

Петр ТАРСКАЙ, Нам улууһа, Хатаһ бөһүөлөгэ

Кылбэчийэр эрэ барыта көмүс буолбатах

ДЬИГНЭЭХ «ZERPER» ИИТИН АТЫЛААҤЫН

кэлэммит иһит «Haus Muller ZERPER» диэн табаарынай бэли-элээх эбит. Оттон «ZERPER» Дьокуускайдаабы представи-тельствотыттан Н. Гладких эп-питинэн, бу этиллэр «Haus Muller ZERPER» дьиннээх «ZERPER»-гэ туох да сыһыана суох, ону аһан бу эргизэн мааркатынан сирэйдэнэн контрафактнай (бас-сыбай) бордуюксуйаны онорон таһаарар, ол сыаната 2-3 төгүл дьиннээбиттэн чэпчэки.

Кырдык, кэники сыллар-га Россия территориятыгар «ZERPER International» компа-ния бэйэтин иһитигэр, табаары-най бэлиэтигэр ырааппарын куруубайдык кэһэн туран сы-мыйа «Haus Muller ZERPER» диэн эргизэн бэлиэлээх бордо-уксуйаны тутта сыдыһан атыла-аһын олус дэлэйбитэ. Маны ыра-абы харыстыыр органнар бох-сор сыалтан бэрэбиэркэни ыһыһытара 2009 с. Москваҕа РФ прокуратуратын силистийэли-ир управлениетынан ХК 238 ыст. 1 ч., 180 ыст. 1 ч. бу «Haus Muller ZERPER» киһиэхэ буортулаах бордуюксуйатын атылааһыны

тохторот инниттэн холобунай дьыһаланы тэрийбитэ. Билигин силиэстийэ ытылла турар.

«ZERPER International» Дьо-куускайдаабы представитель-ствота биллэрбитинэн дьиннээх Home Art мааркалаах иһит компа-нияҕа регистрацияламмыт со-трудниктар эрэн нөнүө атыла-анар, кинилэр атылыһыр бордо-уксуйаларын иһин толору эппиэтинэри сүгэллэр.

Оттон «Роспотребнадзор» рес-публикатаабы управлениета бэйэ-этин иһитиннэригэр өссө төгүл чуолкайдаан туран «Haus Muller ZERPER» диэн мааркалаах, дьин-нээх «ZERPER»-гэ туох да сыһы-ана суох иһити атылааһыны тохторго үлэни ыһтар. Оттон «ZERPER International» салалта-та атылааһааччылары манньк иһити-хомуоһу атылаһаллары-гар болгомтолоох буолалларыгар ыһыгар уонна анал сотрудни-ктартан эрэ атылаһан туһанар туһалааһын бэлиэтииллэр.

Интернет уонна «Наше время» хаһыат иһитиннэриилэриттэн

ГАИ иһитиннэрэр

МОТОЦИКЛ — КУТТАЛЛААХ МИНЭ!

Быйыл ыам ыйын 13-17 кк. республика үрдүнэн мотоцикл миннээчилэр 5 суол быһылаа-нын таһаардылар. Олортон 5 киһи эчэйдэ. Ол курдук Үөһэ Бүлүүгэ — 2, Чурапчыга — 2, Ленскэйгэ — 1 киһи эчэйбитэ бэлиэтэннэ. Үөһэ Бүлүүгэ уон-на Чурапчыга тигрик турукта-ах мотоциклга олоруттар. Маны тэнэ Чурапчыга сааһын ситэ илик оҕо аварияламмыт. Түөрт суол быһылаана, мотоциклы ыһтар ырааба суох дьонунан оноһуллубут.

Онон, бу чакчыларга олобу-ран, Нам улууһунаабы ИДЬУО ГАИ отделениета сулга сэрэх-тээх буоларга көрдөһөр. РФ ПДД 2.1.2. пуунунан мотоциклы сүүрдэргэ мототшлемгитин кэ-тэн баран булгуччу иннинэрин, пассажиргытыттан бу дьыһы-ны булгуччу ирдээт.

Л.О. Бескорова, Нам улууһун ИДЬУО ГАИ отделениетын БДД инспектора, милиция лейтенана

Улуу Кыайыны чугаһа-тыспыт биир дойдулаахтарына сэрин хонуутугар быстыбыта, ол кэрэ сэрин магнайгы сылдыраага эбэ саха охтубута. Онтон биһиги аҕабыт барахсан сэрин уотугар хорсундук сэриилэһэн, Улуу Кыайыга тийэн тыһнаах дойдутугар эргиллэн кэлбитэ. Улуу Кыайы 65 сылынан сибээстээн аҕабыт Колесов Николай Кузьмич туһунан ахтан-санаан сырдатыхпыттын баарабыт.

Аҕабыт Колесов Николай Кузьмич 1914 с. ыам ыйыгар I Модут нэһилиэгэр орто бааһынай кэргэнигэр төрөөбүтэ. Тоньшев дьээн политсылыынай кэргэни-тэн икки оҕонно төрөөбүт, ийэтэ нуучча — Тоньшева дьээн. Сытыы-хотуу уол оскуолаҕа үчүгэйдик үөрэммит, 7 кылааһы бүтэртит уолу учууталынан аан бастаан 1931 с. Арбын нэһилиэгэр ылбыттар, онтон Хамаҕа аҕабыт анаабыттар. 4 сыл үлэлээн баран «Большевик» колхозка кириэн үлэлээбит, кэргэннэнэн, уол оҕолонон (1941 с. дылы) күһүн Аҕа дойдуга сэрйитигэр бэбиэскэ тутан бастагы хомуурга ынгырыллан барбыта. Бастаан анал сибээс үөрэһэр үөрөспиттэр, онтон аатырбыт И.С. Конев командующайдаах I-украинскай фронтта ыһыттар. 1941-1945 сс. генерал-лейтенант Завод армиятыгар сибээс батальонугар строевой полкаларга связист, пулеметчик, разведчик эбит.

Пулеметчик Николай Кузьмич Житомир куораты босхолуур кыргыһыга хорсундук сэриилэспит. Бу кыргыһыга кини бааһыран баран охсууу хонууттан туораабакка, пулеметун уотун күөскэ аһан 8 ньиэмэни өлөрбүтүн туһунан Д. Избеков «Сахалар Аҕа дойдуга сэрйитигэр» дьээн кинигэтигэр суруйбута. 284-с гвардейскай стрелковай полкаҕа сылдьан 1944 с. бэс ыйыттан кини отделение командирынан өрө таһаараллара. Ити сыл атырдыах ыйыгар харса суох утарсар өстөөҕү төттөрү охсон Волга өрүһү туораан Сандомир куораты босхолуур кыргыһыга актыыбынайдык кыттар.

1945 с. олунньуга өстөөх бөһөргөтүнүүтүн көгү көтөн Одер өрүһү туоруур охсуууга сылдыр. Муус устар ыйыгар Нейсе өрүһү туораан элбэх нэһилиэнньэлэх пууннары уонна куораттары босхолоһор. Итиннэ салгы Николай Колесов Чехословакия столицата Праганы босхолоһор. Немцкэй фашистары букатыннаахтык дыакыйыга Берлин улуусаларыгар буолбут хабыр хапсыһыларга кыттан сэрйини түмүктэспитэ. Рейхстаг үрдүнэн кыһыл былаах тэлээрбитэ. Уһундук күүтүллүбүт кэрэ кэм — Кыайы күнэ өрөгөйдөөбүтэ.

Николай Кузьмич түөрт сылтан ордук тохтоло суох уот охсуууга сылдыбыта. Үс төгүл улаханнык бааһырыта. Кини Албан Аат III степеннээх уорданынан, «За отвагу» иккитэ, «Праганы босхолоһун иһин», «Берлини ылыиһин», «Германияны Кыайы иһин» мэҥээллэринэн наһараадаламмыта. Кини 1945 с. ахсынньыга төрөөбүт Намыгар эргиллэн кэлэн үлэ үөһүгэр түспүтэ.

Колхозка, совхозка сирдэрбэт үлэһит быһытынан биллибитэ. 7 оҕону төрөтөн, атахтарыгар туруоран, ийэбит Александр Семеновналыын 40-тан таһа сыл эйэ-дэмнээхтик олорон, сиэнэрин бүөбөйдээн, 70 сааһыгар сылдьан бэйэтин ахтыгытын, сэрингэ сылдыбытын туһунан көпсэбитэ.

«Курскай тоҕой кырыктаах кыргыһытын кэнниттэн сүүһүнэн, тыһыынчанан кэмнээх бэйэбит да, омук да дойдularын араас куораттарын, дэриэбинэлэрин өстөөхтөн босхоло-

буспут. Агардас Висла, Нейсе, Одер өрүстэр күүскэ бөһөргөтүллүбүт кирбиэлэрин туоруурга төһөлөөх үлүгэр хаан тохтубута, уңуор урусхааламмытын хаалымаары, сүүрэн иһэн нэһилиэ кэспитим.

Аттыбар баар дьонум сотору-сотору охтоллоро, иннибар сүүрэн иһэр дьонум сыһыттары көрөммүн, мин эмиз сыһытым. Иннибитигэр пулемет, автомат уота тохтоло суох умайаллара. Ньиэмэстэр олус чугастара, арай, иннибитигэр эмискэ ньиэмэс саллааттара адаарыс гына түспүттэрэ, боруксорук этэ. Ол да буоллар хараарынаһан элбэх буолан кестөлөрө. Биһиги эмиз кинилэр дьэки утары ыстанныбыт, автоматтынан ытыалыы-ытыалыы иннибит хоту. Мин ингэн охтон түспүтүм, ол охто сытан трофейнай бэстилиэппинэн хаста да ытыалаан өстөөҕү охтордум. Бэстилиэтим обоймата бүттэ, ииттэр бириэмэ хантан кэлиэй, ол үлүгүргэ ыксал бөҕө, ойон тураат, сапернай лапшаахыбын ойуган таһааран, үрдүбэр ыстанан эрэр эдэр баҕайы үрдүк уңуохтаах ньиэмэни сирэй-

Улуу Кыайы 65 сылынан

ӨСТӨӨҮ САМНАРАН, КЫАЙЫ КӨТӨЛӨНӨН

гынан, разведчыгынан кыттыбытым. Кэлин, сэрйи бүтэһигэр 1945 с. дьэри 180-с строевой полка старшай телефонийынан, 284-с строевой полка сибээһин өгдөлөннөтүн командирынан өрө таһаарылыбытым.

Биир дэриэбинэни өмүтүннэрэн, түүнүгү харанаҕа эмискэ кириэн, ньиэмэстэр куотар суолларын быһарга биһизэх, автоматчиктар роталарыгар, суһал бирикээс кэлбитэ. Биһиги 60 киһи ону ылаат, пууммутун түүннэри-күннэри күүс тийэринэн бөһөргөтүнэ сатаабыппыт. Сарсынгар өстөөхтөр миномет, пулемет уотунан саптаран, төхтөрүө-төхтөрүө атаакалаабыттар. Уһун утарсыы кэнниттэн, үгүс киһи сүтүктэнэн, эбии көмө-күүс кэлэн фашистары чугуннуспут. Дэриэбинэ уһугар үрдүк, хойуу оттор быһыстарынан автоматтын туһуутунан, кирийэтинэн кирийэн саһан сытар ньиэмэс саллаатын үөмэн иһэн ингэ түһэммин сэбин-сэбиргэлин былдыаат, илитин өрө ууннарбытынан, автоматтынан көхсүгэр тирээн штабка аҕалан туттарбытым.

1944 с. күһүн Нейсе өрүс кытыгыта. Киэһэтэ да, сарсырдата да биллибэт буруо турара, биһиги уһун хаамыы кэнниттэн ол өрүскэ аҕалбыттар. Снардагар тохтуу-тохтуу эстэллэрэ, уңуор биэрэккэ көстүбэт төһө кэтитэ да биллибэт, биһиги кэлибитигэр болуот бөҕө онорбуттар этэ. Хамаанда бөһөнөн тутта ууга киллэрбиттэрэ, 5 киһи буолан кыра болуот сыһыгар пулеметтун, саппыкыбытын, автомаптытын энин ууран баран ууга кирибиһит, элбэхпит бэрт буолан, өрүс туолан хаалбыт курдуга. Биһиги дьэкиттэн артиллерия тыһаа күүһүрэ түспүтэ, ханна баран эстэллэрэ көстүбэт, арай, буруо быһыһынан уот сандаара эрэ көстөр. Уу тымныы, биһиги да наһаа уһундук устубатахпыт, өрүспүт наһаа кэтитэ суоҕа. Пулемет буулдыата ууга чап-чаллырар этэ, таспар испит киним сытыы буулдыа табыллан ууга мэлис гыммыта. Уңуор төрдүө буолан тахсыбыһыт, биир киһибит илиигэ табыллан

игэр туора саайдым. Лапшаахым суола хаалан сирэйигэр хаан бычач гынан, сууллан түһэн эрэрин, билигин да наһаа чуолкайдык өйдүүбүн.

Арай көрдөхпүнэ, биир киһибин өстөөх муомахтыы сыгар эбит, мин ону көрөөт, лапшаахыбынан көхсүгэ саайдым, лапшаахым көхсүгэр кыбыллан хаалбыта, кыайан ылбатым, ол икки ардыгар ньиэмэстэр куотан эрэллэрэ, онтон биһиги кэнни-лэриттэн экирэттибит. Ньиэмэстэр траншеяларыгар түһэн истэхпинэ минэ эстибитигэр оскуолка испэр кэлэн түһэн, өйбүн сүтэрэн траншея иһигэр охтон түспүтүм. Өйдөнөн кэлбитим — тулам тыас-уус бөҕө, ытыалаһыы этэ. Аттыбар баар пулеметчик табыллан сыгара, мин пулемекка сыллан тийиэн, утары иһэр өстөөхтөрү ытыалаабытынан барбытым, тутатына от курдук сууллубутунан барбыттар. Ити кэнниттэн госпитальга сыттаһына «Орден Славы» наһараадабын аҕалан туттарбыттар. Ону тэнэ, боевой листок хаһыатын аҕалыттар, онно миһигин пулеметчыныан 17 ньиэмэни охтордо дьээн суруйбуттар этэ да, оччо эрэ буолбатах этэ.

Ол кэннэ мин ыраах бырааты Чехословакияга, сураһыар Кыһыл көмүс Прагага. Иккиһин төрөөбүттү сананым, Кыайы үрдүк үөрүүлээх, өрөгөйдөөх ыам ыйын 9 күнүн онно көрсүбүтүм. Улаҕата көстүбэтэх уот сэрйи бүттэн, Ийэ дойдубут, бар дьоммут тыһынын ылан, үрүн күнү өрө көрөн, дьэ, «һуу» дьэбитим.»

Төһө да кэм-кэрдии аастар, аҕабыт сырдык мөссүөнүн, сэмэй майгытын үйэ-саас тухары умнуохпут суоҕа. Кини айылҕаттан олус сэмэй, бэйэтин хананда арбаммат, биллэ-көстө сатаабат этэ, ол да иһин буолуо, Совет былааһын саһана туох да льготанан, чиһинэн-бочуотунан тутаммакка, эргэ, самнархай өтөбүттэн көмүс уңуоҕа көтөбүллүбүтэ...

Оболоро Н.Н. КОЛОСОВ, А.Н. ТОСОЕВА, С.Н. ДАВЫДОВА. Нам сэл.

Распоряжение Главы улуса

04.06.2010 N 769-р

О СРОКАХ ОТКРЫТИЯ НАВИГАЦИИ ДЛЯ МАЛОМЕРНЫХ СУДОВ НА ТЕРРИТОРИИ МО «НАМСКИЙ УЛУС» В 2010 г.

На основании распоряжения правительства Республики Саха (Якутия) от 27 мая 2010 г. N 592-р «О сроках открытия навигации для маломерных судов на территории Республики Саха (Якутия) в 2010 году, в соответствии с постановлением правительства Саха (Якутия) от 16.08.2007 г. N 353 «Об утверждении Правил пользования водными объектами для плавания на маломерных судах на территории Республики Саха (Якутия)», наступлением устойчивых высоких температур воздуха на территории Республики Саха (Якутия) и прогнозом вскрытия рек республики распоряжаюсь:

1. Установить срок открытия навигации для маломерных судов, принадлежащих физическим и юридическим лицам Республики Саха (Якутия) и их выхода на водные объекты на территории МО «Намский улус» с 1 июня 2010 года.
2. Начальнику Намского участка ГИМС МЧС России по Республике Саха (Якутия) (Мохначевский В.Н.) организовать:
  - 2.1. Проведение годового технического осмотра маломерных судов у физических и юридических лиц.
  - 2.2. Контроль на водных объектах маломерных судов на территории МО «Намский улус».
3. Руководителям улусной газеты «Энсиэли» (Касьянов В.Г.), Намского филиала «Нам» НВК «Саха» (Шишкин Г.П.) опубликовать настоящее распоряжение в СМИ.
4. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на заместителя главы улуса по строительству Гуляева Г.В.

Глава улуса А. ИЛЬИН

ВНИМАНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ГАЗА!

Ставим Вас в известность, что утвержден ФЗ 261 от 26.11.09 г., обязывающий абонентов установить узлы учета газа. В связи с чем, необходимо подойти в кассу УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» по адресу: с. Намцы, ул. Ц. Аммосова, 7, либо дать заявление работникам УГРС на местах населенных пунктов. При себе иметь паспорт (копию) собственника, семейная справка и копии документов, подтверждающих право собственности.

С 26 марта 2010 г. УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» объявляет акцию: установка узлов учета (счетчиков) для жителей частного сектора с отопительными котлами — по 10 рублей, в случае покупки счетчиков у нас, возможны варианты продажи счетчиков в расрочку.

Напоминаем, что оплата за природный газ должна быть оплачена не позднее 10 числа следующего за расчетным месяцем, просим оплатить задолженность. При просрочке платежей за газ более чем на 3 (три) месяца Поставщик прекращает подачу газа потребителю без дополнительного предупреждения.

Заявления и оплата принимается в кассе Намского участка УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» по адресу: с. Намцы, ул. Ц. Аммосова, 7, с 8.00 до 17.00 обед с 13.00 до 14.00. Также платежи принимают в почтовых отделениях.

Тел. для справок 41-4-93.

«ЫРЫА ААРТЫГА» ЫҢЫРАР!

Бэс ыйын 15-30 күнүрүгэр Нам 2 N-дээх орто оскуолатыгар «Ырыа аартыга» оҕо күнүскү лааһыра үлэтин саҕалыыр. Лааһыр сүрүн туугулуан оҕо ылыыр дьобурун сайыннары, талаанын арийыы, ис кэрэ эйгэтин тылыннары буолар.

Дьарыгы элбэх оҕону, ырыаһыттары үөрэтэн киэн эйгэҕэ таһаарыт республикаҕа биллэр, талааннаах продюсердар, элбэх ырыалар автордара Ольга Тартакчинова-Сандаара уонна Семен Ченянов ытталлар. 7-15 дьэри саастаах оҕолору дьарыкка ыһырабыт. Дьарык түмүгүнэн бэлэм программа, фонограмма запиһа (+) (-) оҕоһуллар. «Сандаалы» остолобуойга минныгэс астаах. Биридүүлээн уонна коллективной сайаапкалары хомуйабыт. Төлөбүр — 5 тыһ. солк.

Тизэтиин, маньык дьикти түгэни мүлчү тутуман! Сайаапканы Нам 2 N-дээх оскуолатыгар, үөрэх управлениыгар тутабит. Билсэр тел. 41-8-69, 43-0-99, 89142253038, 89244698940

ХОТИТЕ СТАТЬ МАСТЕРОМ? ТОГДА ПРИХОДИТЕ К НАМ!

Намский учебный центр «Эрэл» объявляет набор на профессиональное обучение для безработных граждан, высвобождаемых работников с выплатой стипендии и на платной основе для работников по следующим специальностям (профессиям):

1. «Парикмахер» 3 разряда — 4 мес. (5000 руб.)
2. «Скорняк-раскройщик» 2 разряда — 3 мес. (5000 руб.)
3. «Обувщик по индивидуальному пошиву обуви» — 2 мес. (4000 руб.)
4. «Швея (для предприятий бытового обслуживания)» — 3 мес. (5000 руб.)
5. «Оператор ЭВМ» 2 разряда — 1 мес. (5000 руб.)
6. «Няня» — 1 мес. (4000 руб.)
7. «Изготовитель художественных изделий из бересты» — 3 мес. (4000 руб.)

А также предоставляем возможность желающим пройти повышение квалификации по следующим платным дополнительным образовательным курсам:

1. «Моделирование ногтей в стиле «Нейл-Арт» — 9 дней, стоимость — 850 руб.
2. «Азбука макраме» — 9 дней, стоимость — 750 руб.
3. «Вышивка бисером» — 9 дней, стоимость — 750 руб.
4. «Выделка и крой камуса» — 9 дней, стоимость — 850 руб.
5. «Объемные картины из кожи и меха» — 9 дней, стоимость — 750 руб.
6. «Техника и технология современных окрасок и химических завивок» — 2 недели, стоимость — 1000 руб.
7. «Техника и технология современных стрижек и окрасок» — 4 недели, стоимость — 1500 руб.
8. «Батик роспись по шелку» — 9 дней, стоимость — 850 руб.

По окончании курсов выдается СВИДЕТЕЛЬСТВО установленного государственного образца или СЕРТИФИКАТ (повышение квалификации).

Тел(факс) 41-4-54, 41-1-79

Истинник, чугастык саныр эдьийбитин ПАРНИКОВА АННА ДМИТРИЕВНА...

Эн биһиэхэ кыһаллан сүбэ-ама, күүс-көмө буолан, өйбүл-тирэх буоларгыттан улаханник астынабыт, махтанабыт...

Эвэрдэни кытта Арбытан Ньургууна, Дмитрий, Радик, Димисок Пяткининнар уонна аймахтарын Потаповтар

Бииргэ үлэлиир табаарыспытын, «Арбын нэһилиэгэ» МТ землеустроителин ПОТАПОВ ВЛАДИМИР НИКОЛАЕВИЧЫ 60 сааскын туолар үбүлүөйүнэн ис сүрэхпитигэн эвэрдэлиибит!

Баарабыт чэгийн-чэбдик доруобуйаны, уһун дьоллоох олоһу. Дьоннорун, оҕолорун, сиэннэрин тапталларыгар уйдаран өрүү чэгийн-чэбдик, көмө-тирэх, өйбүл буола сылдьаргар баарабыт.

Эвэрдэни кытта «Арбын нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата

Убаастыыр, ытыктыыр коллегабытын, бэчээт эйгэтин биир бастын уонна тутуу үлэһитин ЕГОРОВ ПЕТР АФНАСЬЕВИЧЫ олоһун орто омурданынан итиитик-истинник, үөрэн-көтөн туран эвэрдэлиибит!

Биһиги эйигин дьулуурдаах, баай уопуттаах үлэһит быһыытынан үрдүктүк сыаналыбыт. Ол үлэһин-хамнаскын өрүү холобур огостон киэн тутта кэпсибит. Баарабыт таһаарылаах үлэни, чугас дьонун, доботторун үтүө санаалара холбоһон, чэгийн сылдьан уһун үйэлэнэргэр. Ылары ыалласпатын, санаабытын сатаннын, толкуйдаабытын туолан истин.

«Энсиэли» хаһыат коллектива

Министерство по делам предпринимательства, развития туризма и занятости республики Саха (Якутия) извещает население, пострадавшее в ходе паводка, о проведении в течение июня 2010 г. совместно с Ассоциацией бытового обслуживания г. Якутска бесплатных работ по ремонту бытовой техники, а также приглашает к сотрудничеству на договорной основе специалистов в области ремонта бытовой и оргтехники для организации работ.

Тел. (4112) 36-05-78, 34-28-62

БИЛЭРИИЛЭР РЕКЛАМА

Магазин «Электра» сообщает: В результате проведенного розыгрыша призы выиграла: билет под N0135-Супер-приз сертификат на 100000 (сто тысяч), билет под N1681- ЖК телевизор «Хундай», билет под N1842- сувенир «Маска» Призы ждут вас в магазине «Электра»

Открылось новое агентство ритуальных услуг. Предлагаем по низким ценам услуги и аксессуары. Адрес: с. Намцы, ул. Чернышевского, 39. тел. 89841061740

Продаю Тойота-VITS 2005 г., литье, объем 1, сигнализация, В-9, ИММО билайзер, цвет вишневый. Тел. 89142703837

Продаю Тойота-Калдина 98 г. вып., ГП, цвет белый, двиг. 5Е, АКПП, МР 3, СР, USB в хорошем состоянии за 170 т.р. Тел. 89248715971

Продается дом в участке Нэлэгэр, мотоцикл «Восход-3 М». Тел. 89244698120, 89244698121

Продаю: Брус 1 сорт: 180x180x6 метров; 150x150x6 м; 180x100x4 м. Цена: 8500 тыс. руб. (1 куб) Доска обрезная 1 сорт: 40 длина 6 м; 25 длина 6 м; 1 куб — 7900 тыс. руб. ДВП — 350 руб. (1 шт) Все в наличии и на заказ. С доставкой. Тел. 89141001252, 89142661396

Продается участок в Нэлэгэр по ул. Намская за 250 тыс. руб. Тел. 89142876915

Продаю новую сенокосилку КС для МТЗ в сборе. Тел. 25-1-75, 89244673064

Магазин «Стройснаб» предлагает:

- Стекло 4 мм (2200x1370x4 мм) — 350 руб/м2
Фанера 1,5x1,5м 4,6,8,10,12,15 мм — от 500 руб.
Фанера 1,22x2,44м 4,6,8,10,12,15 мм — от 550 руб.
ДВП 1,7x2,75 м — 350 руб.
ДСП 2,44x1,83x16 мм (4,47 м2) — 1500 руб.
ЛДСП 2,44x1,83x16 мм (4,47 м2) — 2200 руб.
Цемент М400 50 кг — 400 руб.
Шифер 8 волн (1130x1750x5,8мм) — 400 руб.
Ондулин — 500 руб.
Металлочерепица «Монтерей» (1,20x2,25.3,30.5,05,м) — 850 руб.
Профлист оцинкованный С-8 (5,8x1,2м) — 1700 руб.
Профлист окрашенный С-8 (5,8x1,2м) — 1900 руб.
Оцинкованный лист (1x2м) — 500 руб.
Оцинкованный лист (1,25x2,5м) — 800 руб.
Гвозди 25,32,50,70,80,100,120,150,200мм — от 55 руб.
Бочки оцинкованные 150,200,300л. — от 1900 руб.
Ведро оцинк., эмал. — от 130 руб.
Пенополистирол 1800x900x50,100,м — от 200 руб.
Рубероид РПП-300 (1x15м) — 400 руб.
Изолвер КТ-11 (рулон) — 1000 руб.
Изоспан А,В — 1400 руб.
Эмаль ПФ-266 (для пола 2,7 кг) — от 280 руб.
Эмаль ПФ-115 цветная — от 120 руб/кг
Акватекс 3 л — 600 руб.
Панель декоративная 1,22x44м — от 1300 руб.
Панели МДФ (2,7x0,2м) — от 140 руб.
Пакля 30,60 кг — от 1800 руб.
Отрезной круг — от 35 руб.
Радиатор чугунный М-140 (7-секций) — 2300 руб.
Сантехника (отводы, сгоны, муфты, краны)
Электротовары (провода, выключатели, лампы)
Инструменты, саморезы, сверла, кисти и т.д.
Наш адрес: Рынок «Талба», магазин «Стройснаб»
Режим работы: 9.00-18.00 без перерыва, выходной — воскресенье
Привозим товары под заказ.
Конт. тел. 8-924-863-99-93

Предъявителю купона СКИДКА 5% на все товары, кроме металлочерепицы и профлиста

КЭРИЭСТЭБИЛ

Сивцев Афанасий Афанасьевич бу күн сириттэн барбыта бэс ыйын 22 күнүгэр үс сылын туолла.
Үөрэхтэнэ эбиттэр. Арыгыны батыспака, Табагы да таппакка, Үрдүк үөрэх чыпчаалын Ситиз-хотуо эбиттэр.
Хонуу сыттаах сибэккилэр Истин иэйии суруктар, Кыһыл көмүс биһилхэтэр Күүстээх таптал бэлиэлэрэ.
Күлбүт-үөрбүт харахтар Көрдөөх-нардаах сангалар Таптал бигэ тыллара, Өлбөт-сүппэт тыллара.
Күннээби түбүктэртэн Бардын эн эргиллибэтти

Бу орто дойдуга Иэстэрин төлөөнгүн.
Дьээнкир таастыы ыраас дууһа, Оҕо курдук ыраас санаа.
Кими да мөхпөккүн, Кими да эпэкиин, Бары дьоннор ордуктар, Бары дьоннор кэрэлэр.
Папабыт барахсан, Умнуохпун суоба Эйигин, Эйигин кэриэстэ эммит Үчүгэйгэ тәрдыһахпыт.
Таптыыр кэргэнин Анчик, күн күбэй көмүс оболоруг: Афоня, Кузьма, Таня, Роза

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; ; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Э сиэли» хаһыат редакцията» государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһуну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетин СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №19-0428.
Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэһитин, дьыэбит аадырыһын чопчу ыйы. Редакцияра кирибит суруктар төннөрүллүбэттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной уул 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Э сиэли» хаһыат РИС талыһына, та ылынна уонна бэчээттир сыһар бэчээтэннэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная уул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лис.
Кө үл сыананан атыыланар Индекэ — 54889. Тираһа — 2526 Бэчээккэ илии баттаныйтын графика — 12:00 ч. 22.06.2010 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 22.06.2010 с.

РЕШЕНИЕ

от 18 июня 2010 г. № 24-7-2

О внесении уточнений в Долговую книгу МО «Намский улус»

В соответствии с Бюджетным кодексом Российской Федерации, на основании Постановления Правительства Республики Саха (Якутия) от 01.07.2003г № 437 «Об управлении возвратными средствами, предоставляемыми на индивидуальное жилищное строительство в Республике Саха (Якутия) на 2003 и последующий годы» и Порядка ведения Долговой книги МО «Намский улус», Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» решает:

- 1. На основании письма Министерства финансов Республики Саха (Якутия) от 26.03.2010г № 05-2/33-34, исключить пункт 2 решения Улусного Совета депутатов от 21 ноября 2007 г. № 54-4 «Об исключении долговых обязательств из состава Долговых книг муниципальных образований Намского улуса».
2. Включить задолженность по кредитованию ИЖС перед КБСР «Якутия» по состоянию на 01.01.2010г, в сумме 1 111 496,94 (Один миллион сто одиннадцать тысяч четыреста девяносто шесть рублей 94 копейки) руб., в состав Долговой книги МО «Намский улус».
3. Решение вступает в силу со дня опубликования.
4. Опубликовать решение в улусной газете «Энсиэли».
5. Контроль исполнения возложить на постоянную комиссию по бюджетной, налоговой и экономической политике (председатель Шаратов А.Г.)

Председатель Улусного Совета А.Х.Христофоров Глава улуса А.И.Ильин

РЕШЕНИЕ

от 18 июня 2010 г. № 24-7-1

О внесении изменений и дополнений в решение сессии Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 26 декабря 2009г № 17-3

«О бюджете МО «Намский улус» РС(Я) на 2010 год»

(в редакции Решений УСД МО «Намский улус» от 09.02.2010г №19-1, от 17.04.2010г №22-5-3)

Руководствуясь Бюджетным кодексом Российской Федерации, Положением о бюджетном устройстве и бюджетном процессе, в соответствии с Законом Республики Саха (Якутия) «О государственном бюджете Республики Саха (Якутия) на 2010 год», Улусный Совет решил:

Внести в Решение сессии Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 26 декабря 2010г № 17-3 «О бюджете МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2010 год» (в редакции Решения Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 09.02.2010г №19-1, от 17.04.2010г № 22-5-3) следующие изменения:

- 1. В пункте 1 Статьи 1 цифры «948481,926» заменить цифрами «1076291,916», цифры «899809,426» заменить цифрами «1027619,416»;
2. В пункте 2 Статьи 1 цифры «950571,459» заменить цифрами «1083445,289»;
3. В пункте 3 Статьи 1 цифры «2 089,533» заменить цифрами «7 153,373»;
4. В пункте 3 Статьи 3 цифры «50 310,6» заменить цифрами «86663,8»;
5. В пункте 4 Статьи 3 цифры «556485,426» заменить цифрами «651809,626»;
6. В пункте 5 Статьи 3 цифры «136637,126» заменить цифрами «158986,65338»;
7. Приложения 2, 3, 5, 6, 7, 8.1, 8.2, 9, 10, 11 к Решению сессии Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 26 декабря 2010г № 17-3 «О бюджете МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2010 год» (в редакции Решения Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 09.02.2010г №19-1, от 17.04.2010г № 22-5-3) заменить соответственно приложениями 1-10 к настоящему Решению.
8. Настоящее Решение вступает в силу со дня его официального опубликования.
9. Опубликовать настоящее Решение в улусной газете «Энсиэли»
10. Контроль за исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по налоговой, бюджетной и экономической политике (Шаратов А.Г.)

Председатель Улусного Совета А.Х.Христофоров Глава улуса А.И.Ильин

Күндү тапталлаах кыыспыт, эдьийим, Хатын Арыы орто оскулатын үөрэнээччигэ КУЛИЧКИНА Валя (Валюша) б.д. бэс ыйын 17 күнүгэр оҕо сааһыгар оһолго түбүһүн хомолтоохтук күн сириттэн барбытын бары аймахтарыгар билэр дьоммутугар диригиник куругуйан туран иһитинэрэбит. Ийэтэ, эбэтэ, балта ВАЛЮША оҕо сааһыгар хомолтоохтук күн сириттэн күрэммитинэн ийэтигэр Софья Дмитриевна-наба, эбээтигэр Анисия Петровнага, балтыгар Изаба дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Евлевтэр «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ, ветераннарын сэбиэтэ нэһилиэк дьаһалтатын специалиһыгар Сивцева Надежда Дмитриевнага балта ийэтигэр Куличкина Софья Дмитриевнага таптыыр оҕото КУЛИЧКИНА Валя соһумардык күн сириттэн барбытынан эбээлэригэр Петренко Анисия Петровнага, чугас дьонноругар, бары аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Күндү үөрэнээччигит, бииргэ үөрэммит доһорбуг, Хатын Арыы орто оскулатын 8-с кылаас үөрэнээччигэ КУЛИЧКИНА Валя соһумардык олохтон туораабытынан ийэтигэр Куличкина С.Д., балтыгар Изаба, эбээтигэр Петренко А.П., киини оролоругар, чугас аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Аһыгытын тэңгэ үлэстэбит. Валябыт сардык мессунун умнуохтук суоба. Бииргэ үөрэммит оболоро, төрөппүттэр, кылаас салайааччылары Сыроватская М.Н., Яковлева М.А. Үөрэнээччигэр, бииргэ үөрэммит доһорбугу Изаба, ийэтигэр Куличкина С.Д., бииргэ төрөбүттэригэр, киинлэр оболоругар, эбээтигэр, чугас аймахтарыгар эдьийэ, оҕото, балтылара, сиэнэ, Хатын Арыы орто оскулатын 8-с кылааһын үөрэнээччигэ КУЛИЧКИНА Валя соһумардык олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Кылаас салайааччыта Винокурова Л.В., 6-б кыл. коллектива Бииргэ үөрэммит дуэргэбитигэр Куличкина Софья Дмитриевнага, кыһыгар Изаба тапталлаах оҕото, эдьийэ ВАЛЯ оҕо сааһыгар соһучу күн сириттэн барбытынан бары аймахтарыгар, эбээтигэр дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Аһыгытын тэңгэ үлэстэбит. Бииргэ үөрэммит доһорото

Убаастыыр табаарыспыгар Максим Дмитриевичка, оболоругар, бииргэ төрөбүттэригэр тапталлаах кэргэнэ, ийэлэрэ, үлэ ветерана СОЛОВЬЕВА Евдокия Константиновна соһучу ыалдыан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Галина, Василий Винокуровтар, Торговкин Николай Егорович, Ирина, Александр Винокуровтар дьизэ кэргэттэрэ Нам улууһун агропромышленная комплексы консультативнай киини специалиһыгар Соловьев Максим Дмитриевичка таптыыр кэргэнэ, оболоругар ийэлэрэ СОЛОВЬЕВА Евдокия Константиновна уһун, ыарахан ыарыттан ыалдыан олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Нам улууһун ветеринарнай управление, лаборатория коллектива Коллектив ООО ПМК «Намгаэстро» ыражаат глубокого sobлoзoвание генеральной директору ООО «Копиртехсервис» Никифорову Александру Тарасовичу в связи с кончиной горячо любимого отца СИВЦЕВА Тараса Васильевича. Скорбим вместе с вами. Алпааны сэлиэннэтин олохтооҕо, тыыл, үлэ ветерана СИВЦЕВ Тарас Васильевич олохтон туораабытынан кэргэннигэр Ирина Павловнага, оболоругар, сиэннэригэр, чугас дьонноругар дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. «Алаһа» сынналаг киин коллектива Улууһаагы киин баһыһа администрацията, профсоюзнай тэриэтэ, Хатын Арыы баһыһатын коллектива «Копиртехсервис» генеральной директоругар Никифоров Александр Тарасовичка, ийэтигэр Ирина Павловнага, бииргэ төрөбүттэригэр, оболоругар тапталлаах аҕалара, кэргэнэ, эһэлэрэ СИВЦЕВ Тарас Васильевич ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Ытыктыыр санаспыт, үлэ, тыыл ветерана БОРИСОВА Августина Алексеевна ыарахан ыарыттан ыалдыан олохтон туораабытынан оболоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тизэрдэбит. Таайдарда Дмитрий Николаевич, саанастара Екатерина Марковна Дьяковтар, куораттан Дьяковтар, Арғуновтар

PDF Compressor Free Version